

Հ.Կ.Բ.Մ.Ի

ՍԱՀԱԿԵԱՆ - Լ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ ԳՈԼԷԾ

**ՆԱՀԱՏԱԿ ԳՐԱԳԷՏ ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ԲԱՅՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ**

Բարձր Հովանաւորութեամբ՝

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ**

Նախաձեռնութեամբ՝ **ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ**

Ի ներկայութեան՝ Բարեբար

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆԻ

Նախագահութեամբ՝

Հ.Կ.Բ.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Շարաք, 23 Ապրիլ 1994 կէսօրէ ետք ժամը 4-ին
Գոլէնի յարկէն ներս

ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆԸ

Յետ-պատերազմեան լիբանանեան կեանքի մէջ մշակոյթը դա՛րձնալ վերագտած է իր առաջնութեան հունը եւ կ'ընթանայ մարդկային հոգին ու միտքը Բանով եւ Լոյսով կենսաւորելու ուղիով: Մշակութային աշխուժութիւնն ու եռուզեռը, հանրային բեմին վրայ, ակնբերօրէն տիրական է:

Պետական մակարդակի վրայ թէ մտաւորական շրջանակներէն ներս Լիբանանի վերականգնումն ու վերակառուցումը՝ իբր մտածողութիւն՝ շինարարական ծրագիրներու առընթեր մշակութային վերակառուցումը կ'ընդգրկէ: Ստաւրել լիբանանեան հայրենիքի վերելին, նա՛եւ մշակութային շինարարութեամբ:

Լիբանանի հայ համայնքը ներկայ՝ է այսօր մշակութային իր ուրոյն ստաւրով: Բազմաբնոյթ մշակութային գործունէութեան ծիրէն ներս, ահա՛ եւ 1915-ի ցեղասպանութեան զոհ, նահատակ գրագէտ Ռուբէն Սեւակի անուան մատենադարանի իրագործումը, որ իր առաջադրութիւններով կոչուած է դառնալու մշակոյթի տուն մը: Մշակոյթի տուն մը, որ պիտի ծառայէ լիբանանի հողին այս տարածութեան վրայ, կրթական այս օճախին սրտին մէջ, ոչ միայն նահատակ բանաստեղծին, հայրենասէր ու գաղափարապաշտ մտաւորականին յիշատակն ու հոգեւոր ժառանգութիւնը յաւերժացնելու, այլեւ՝ դառնալու մտաւոր նառագայրումներու վառարան մը, բարձրացող հայ նոր սերունդներուն համար:

Ռուբէն Սեւակի անուան մատենադարանի իրագործումը կը կազմէ վկայութիւնը յարատեւող եւ չմարող այն հաւատքին, ըստ որուն գիրքին, ընթերցանութեան եւ դպրոցական գրադարանին վերապահուած է անփոխարինելի տեղ՝ աշակերտին մտաւոր կազմաւորման եւ մշակութային յառաջացման մէջ: Գրասիրութիւնը եւ ընթերցասիրութիւնը դպրոցական յարկի տակ մշակուելով եւ քաջալերուելով է, որ վաղուան մեր ժողովուրդին ընտրանին պիտի հասնի հայ դպրոցներէն:

Բայց Ռուբէն Սեւակի անուան մատենադարանի դերը պիտի յատկանշուի նաեւ հանրային գրադարանի սպասարարութեամբ, բա՛ց մնալով նաեւ հայ մտաւորականութեան եւ հայ համալսարանական ուսանողութեան առջեւ:

Ամէն Ապրիլին, նահատակաց ոգեկոչման ծիրէն ներս, Ռուբէն Սեւակի անուան մատենադարանէն ներս, Ռուբէն Սեւակեան շաբաթի կազմակերպումը առիթ պիտի ըլլայ ոչ միայն բանաստեղծին ժառանգութեան եւ արեւմտահայ մտքին ուսումնասիրման, այլեւ ընդհանրապէս հայ գրական ներկայ կեանքի արժեւորման եւ գնահատման:

Պատերազմին չարագործ բնագոյններով առաջնորդուող հրձիգներուն կողմէ Սահակեան Լ Մկրտիչեանի գրադարանի գիրքերու հրկիզումի մոխրակոյտէն յառնեց Ռուբէն Սեւակի անուան մատենադարանը՝ ազնուասիրտ բարերարութեամբ տէր և տիկին Յովհաննէս Չիլիկլիրեանի:

Այսօրուրնէ սկսեալ ան բաց է հայ մտքի բոլոր սպասարկուներուն առջեւ:

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒԲԵՆ ՍԵՒԱԿԻ

Ռուբէն Սեւակ, բուն անունով Ռուբէն Զիլիկիրեան, ծնած է 1885, Փետրուար 15-ին, Պոլսոյ մերձակայ Սիլիվրի գիւղաքաղաքը:

Բարեկեցիկ ընտանիքի զաւակ եղած է Ռ. Սեւակ: Հայրը՝ սկիզբը երկաթագործ, ապա երկաթի վաճառական՝ ընտանիքին համար ստեղծած է բարենպաստ պայմաններ: Ռ. Սեւակ օգտուած է ընտանիքին բարեկեցիկ պայմաններէն, մասնաւորաբար ուսումնական կեանքին համար:

Իր ծննդավայրին նախակրթարանը աւարտելէ ետք, ուսումը շարունակած է Պարտիզակի Ամերիկեան վարժարանը, ուրիչ անցած է 1901-ին, Պոլսոյ Պէրպէքեան վարժարանը: Պէրպէքեան վարժարանին մէջ է, որ կը կազմուի Ռ. Սեւակի մտաւորական նկարագիրը, յատկապէս Ռ. Պէրպէքեանի շունչին տակ: Պէրպէքեան վարժարանի մշակութային եւ ազգային միջավայրը խորապէս կ'ազդէ Ռ. Սեւակի կազմութեան վրայ: Հոն է որ կը յայտնարերուին իր գրական ձիրքերը: Գործօն մասնակցութիւն կը բերէ դպրոցի գրական-մշակութային ձեռնարկներուն: Պէրպէքեանի աշակերտած օրերուն կը սկսի Ռ. Սեւակի համբաւը: Ունենալով հանգերձ գրական շնչուած խառնուածք՝ իր հետաքրքրութիւնները կը հակին դէպի փիլիսոփայական եւ բնական դեմութիւնները: Այդ հակումներուն խորացման համար Ռ. Սեւակ մնայուն կերպով կը վայելէ Պէրպէքեանի տնօրէն՝ դաստիարակ եւ գրադէտ Ռէթէնոս Պէրպէքեանի քաջալերութիւնն ու հոգանաւորութիւնը: Ըստ Ռուբէն Սեւակի կենսագիրներուն Ռ. Պէրպէքեանի թելադրութեամբ է, որ Ռ. Սեւակ կը հետեւի բժշկութեան:

1905-ին Պէրպէքեան վարժարանի ընթացքը աւարտելէ ետք կ'ուզուի Լոզան, ուր Լոզանի Համալսարանէն ներս կ'ընդունուի բժշկական ուսանող: Եւրոպական լուսաւոր ոտանին մէջ Ռ. Սեւակ ոչ միայն առիթը կ'ունենայ Համալսարանական մասնագիտական ուսում ստանալու, այլ՝ իր մտաւոր հորիզոնը ընդլայնելու: Ընթերցումներով թէ անձնական չիտումներով կը ծանօթանայ եւրոպական գրական-իմացական շարժումներուն եւ ստեղծագործութիւններուն: Լոզանի ուսանողական տարիներուն ակնարկելով կը գրէ ան. "Առաւօտէն մինչեւ իրիկուն դիրքերու, դեղերու ու հիւանդներու մէջ կ'անցնի կեանքս": Բայց, հակառակ այդ գրադումներուն կը բերէ իր մասնակցութիւնը Լոզանի "Արմէնիա" ուսանողական միութեան ձեռնարկներուն:

Լոզանի ուսանողական առաջին տարիներուն Ռ. Սեւակ կը վայելէ մէկ կողմէ Ռ. Պէրպէքեանի բարոյական քաջալերութիւնը, միւս կողմէ հօրը նրիթական օժանդակութիւնները: 1907-ին, Ռ. Պէրպէքեանի մահով կը զրկուի անոր բարոյական հոգանաւորութիւնէն, իսկ հօրը մահը զինք կը զրկէ նրիթական օգնութիւնէ: Ուսանող Ռ. Սեւակ կը մասնուի նրիթական տազնապի, որուն անդադարձը իր յոռետեսական տրամադրութեամբ կը նկատուի այդ շրջանին գրած բանաստեղծութիւններուն մէջ:

1907-ը կը նկատուի Ռ. Սեւակի ստեղծագործական տարիներուն սկիզբը: Կը սկսի իր բանաստեղծութիւններով աշխատակցիլ պոլսահայ մամուլին, մասնաւորաբար "Մասիս" եւ "Լոյս" թերթերուն: Համակրանքով կ'ընդունուին իր առաջին բանաստեղծութիւնները, որոնք ամենեւին սկսնակի հետքեր էջին կրեր,

այլ՝ կազմաւորուած բանաստեղծի Հասունութիւն: Գ. Վարուժանով, Սիւսանթոյով եւ Մեծաբնեցի արուեստով լիացած արեւմտահայ բանաստեղծութեան մէջ Ռ. Սեւակ կ'ընդունուի իր ինքնուրոյն բանաստեղծի առանձնայատկութիւններով:

1908-ին Օսմանեան Սահմանադրութեան հռչակումէն ետք, արձակուրդով Ռ. Սեւակ կ'այցելէ Պոլիս: Պոլսոյ գրական շրջանակներուն համար Ռ. Սեւակ արդէն ծանօթ անուն էր: Տիգրան Արփիարեանի, Տիգրան Զաւէնի եւ Հրանդ Նազարեանի հետ կը ձեռնարկէ "Սուրհանդակ" օրաթերթի հրատարակութեան, որը սակայն երկար կեանք չունենար: Ետ կը դառնայ Լոզան: Վերադարձին լսելով Ատանայի կոտորածին լուրերը իւր յուսախաբութիւն եւ յուզում կ'ապրի Ռ. սեւակ: Այդ մասին կը գրէ. "Սարսափահար, քարացած Պոլսոյ Հայ թերթերուն կը սպասենք աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար, կամ գոնէ հաժելու բողոքի մը ընդվզումով անձրեւելու համար": Ռ. Սեւակի այս շրջանին գրած բանաստեղծութիւնները կը կրին Կիլիկիոյ կոտորածներուն անմիջական ազաւորութիւնը: Ծրարութեամբ էր դանոնք ամփոփել "Վերջին Հայերը" եւ "Կարմիր Գիրքը" խորագիրներուն տակ:

1911-ին Ռ. Սեւակ կ'աւարտէ Լոզանի համալսարանի բժշկական ճիւղը՝ վկայուելով որպէս ներքին Հիւանդութիւններու բժիշկ: Մինչեւ 1914 Ռ. Սեւակ կը մնայ Լոզան եւ հոնկէ իր աշխատակցութիւնները կը բերէ պոլսահայ մամուլին: Լոզանի Հիւանդանոցային կեանքի փորձառութիւններէն կը ծնի Ռ. Սեւակի արձակը, "Բժիշկին Գիրքէն Փրցուած էջեր" ընդհանուր խորագրին տակ, որոնցմէ շարք մը Պոլսոյ "Ազատամարտ" թերթին մէջ լոյս ընծայելէ ետք, կը հրատարակուի առանձին հատորով եւս:

1914-ին, Ռ. Սեւակ ընտանեօք կը վերադառնայ Պոլիս: Բանաստեղծին գերմանացի կինը, զարմանալի նախազգացումով մը, Պոլիս սօք գրած օրը կը յարէ. "Ետ դառնանք այս շողեմաւով, եւ շատ չհաւենեցայ այս երկիրը... Սոսկում եկաւ վրաս. չե՞ս տեսներ, ո՞չ մէկու ղէմքը չի ժպտիր հոս":

Ռ. Սեւակ Պոլսոյ մէջ բացի իրրեւ մասնաւոր բժիշկ աշխատելէ, կը մասնակցի գրական կեանքին: Բերայի բժշկական ծիւղիւթեան կազմակերպութեամբ դասախօսութիւններ կու տայ ժողովուրդին առողջապահական հարցերուն նուիրուած:

Հակառակ գերմանուհիի մը հետ կենքած ամուսնութեան, Ռ. Սեւակ ընտանեկան երջանիկ կեանք մը կ'ունենայ, որովհետեւ գերմանուհին ո՛չ միայն խորապէս կը սիրէր իր Հայ բանաստեղծ ամուսինը, այլ՝ ամուսնին մէջէն Հայ ժողովուրդն ու Հայ մշակոյթը: Ծրաներէնով բանաստեղծութիւններ փորձած է գրել ան:

Տարին չըրարած Պոլսոյ մէջ, կը բռնկի Ա. Համաշխարհային պատերազմը: Սեւակը իրրեւ զինուորական բժիշկ կը զինուորագրուի: Վրայ կը հասնի 11/24 չարագուշակ գիշերը, երբ ձերբակալուելով կ'աքսորուի պոլսահայ մտաւորակաւութիւնը, որոնց մեծ մասը աքսորի ճամբաներուն վրայ կը նահատակուի: Ետա չանցած Ռ. Սեւակը եւս կը միանայ աքսորեալներու խումբին եւ Դանիէլ Վարուժանի հետ կը սպանուի:

Նահատակ գրողներու կրտսերազոյնն էր Ռուբին Սեւակ:

ՌՈՒԲԵՆ ՍԵՒԱԿԻ ԽՕՍՔԵՐԵՆ

★Մեպի առողջ եւ երիտասարդ մտաւորականներ պէտք են: Մեպի կարմիր ու մստո շրթներով ուժեղ գրականութիւն մը պէտք է: Դուք ցեղին ուղեղն էք: Բայց երբ այս ուղեղը ուրիշ կերպ չի կրնար խորհիլ, քան յուսահատեցնելով մեր կենսունակութիւնը՝ մենք պիտի փրցնենք ու նետենք այդ ուղեղը:

★Ո՛չ, ո՛չ արշալոյսն իրենց պիտի գայ,

Ու եթէ չգայ առաւօտն ապագայ

Պիտի կոտին, մինչեւ երբ, մինչեւ յախտեան:

Ու երբ դեռ երկրի վրայ ապատութեան համար

մեռնին ապ մը մարդեր ջնջին

Անոնք պիտի ըլլան մարդկութեան վերջին, վերջի՛ն հայերը:

Նշմատույ «Ազունգնայ ծվիզանմօ րզ հուրզո ղչմուսյ»
ղոպզմվիռվիվՇ ղհոռոպիսԵ

։վիւրզոն ցչմուսյ մրոտետոն ցվձմզի րուեզ ոհրլ «։վմոտ մեեղլ
Լոշ մս 'ժղվղզրզ վտվո ժղզո ։եզսզտ ժղոմմ վտվո հոռզվմո ժղզո ։վմոթ'ոտո
մժտորոշ մվ հզհզոմսն վտվո մնմարիսնսր 'զվտտն մզր ժղզոզոցտրոն ժղզր հըղ
'ժղզ ղմզզնմսզձոտս ղվնմարիսնսր մս ժղզր 'հ Լոզոտոտրսզ մոռզոթմվ»

։չոմի «հ Լոզոտոտրսզ մոռզոթմթլ» ։չրմզր մի
հուրզոն եհմզ ։'վղեզո միվմսթլսի մս րզչզվր 'մոմոցոցոտ հոմզիտրոշ 'հ հվտոշ
հչր ժղզ' ։'հ հ րսղզզրզ մմոցոցոշ մվ' 'հ ժտհո մժղզոզի մվ ձոտս հզոմ ղչրո
վե' ։միմոձոտս Լվրսնեցմ ցզմոմոցոցոմ մի ցոզգնստեմոմ եցոտս Լո ցմսուսյ
։մըւվճրսնզնզ շրտոտն մի րզ Լոցոտեմզգի մի իսք ցրսզցցմզիցմ հուրզոն

։'մզոոյոտոտոն ոտարսի մեոի ովղրսնզմ
հըղզ 'հզոտր մոնո ոզեոս'ի հըղզ' ... 'հ հ մր ղւվթ'րսչզստեոնզո մոմմ զոեոռզոսրո
մոցրոշ ղվժղզոմի մզո' մնմոք շոմի 'վղրս' ոռզր' ։ շ մչս րսմզցիւրոտն
րզ շ զոեոցոուսրո ցչեմո շմ շոմի 'ցչիմոձոտս վիտոմոմ մի հուրզոն

։'վեզր Լոհի ջրստեոտ հս հըղզ 'մոցրոշ
զ'սմվո մսզո 'վեզթ րզտոեո'ի 'տզ ղզոտիձեո Լոզոռզոսրո րզ 'Լոզոցրոնզ
ովղրսնզմ հըղզ ։հեոս'ի Լոզոռզոսրո նտզ հ զոսսմոշոմվո վեզթ րզ 'մոցրոշ
զրսնզչոց մր հշվրմ ոչն վեզթ հ ոյոմարս սոմ ոհվձեո րզ միեոտոեոն ղչոց
ոհվձեո մս 'վեզթ րզ սմոտոտոյոմզ ոչ ։լզիմի րոռզմի վեզթ ոզ 'ոզեոս ղրսն հըղզ
եհմզ ։վեզր Լզտոեո մոռզմի վի միչր հս րզ 'ժ' զոսսմոտոտոտն րսղզզր Լո
նմսնմ ժրս' շոմի մսթժոջ ։մոյոպ րսղոսով միսչ մվ միւրզոն շչոցի մի

։Լզոցմ մզոհզ ցչչսզո Լոցոտոսով մի 'մոցրոպն վի ցրսմզցչոցոնեո ցոհիձեո
մսմվո մոշ մվ եհմ 'վմոսն մի մմոշ ։վրս' տոռոպ մոռոպ ցզմվ միվմոտ
մզմոզձեո ոհմ 'հս շճզ 'մշոպոմի մվ շոցոցոհոմզ մս մմոպ մվ շչոեո'ի 'մոզզ
չեոս'ի Լոցոցոուսրո րզ ցվիւրզոն շ զոսսմոզմվո ։վոցոիստոսով մի միվձեո
։մոցոտոն ցոզգնստեո շոցոցոսո մի ցվոցոցոտ զոեոցո ցվոցոցոտ մմոշ

։մվտեո
վի 'չի ոյոմս եհմ 'չ զոցոյոցոտ 'զոսոցոցոտն մս միվձեոն ։չմոշոց մի մր ցոմ
եհմ 'մզոպն վի մզցոտոմ ցրվճրսնոհոպնեո ղչեոչոց վիւրզոն հշվրմ 'չ ոյոմս
տոմ մմոշ ։վրսնմ մի վլզո մո շմՕ ։չ զոտոեո միվձեո ցվճրսն' ։ցրսնոտոն
մի մրոզգնսնձոմ մմզոցոմ վիւրզոն ։միվձեո շրսոմմով մի 'չրոցո մի 'Լոմմզ հ
մո ցչրո ։միվձեո ցվվլզրզմզ ճրսն' ոհմ մոռոպ րսղտոեո ցչմզցոցոմվո
ցոսսոցո վտոզձեո'ի իսմզցցրզվճրսնզմի մսնմ մվ հուրզոն հշվրզո

։իսմզրզոսրոմն րզ իսջզոսնզի հրսղոհի 'իսմզեոտ րզ 'իսմզչո
հվմարեոտ րզ 'չ ցմր նմոտոսվմզ վլզմիւրոպ 'րչնեոզե հուրզոն ցչմուսյ
։ցրսնչր ցչմզցցրզվճրսնզմզեոն մսոյո ցչցչրո
ցոզգնստոն Լոշ Լոմմի մըւրզմսնոցոմեո ոհմ րզ ։վրսչոցո մի րսղցոցոմն
միվձեո ցրսնչր ցչմզջմսն' վլզրզմզ ճչր վմմմիցոձե հուրզոն մր մՕ

։մչրստոցի մի սոմ հշվրմ զոցոտոս տոնսնզ մմվ րզ ։Լո մզցնցոռվզ
ճրսն' Լզցոցոմն րզոց մչտոմզձեո'ի հշվրմ մմվ ճչր վմմմիցոձե հուրզոն

«ՎՅՆՈ ՇԵՇՈ ԵՆՆ յՍ 'ԹՂՎՂՎԳՈ ՎՏՎՆ ԹՂԳՈ»
ՂՇՂԳՅՕ ՂՎՃՅԳԻ ՎԹՂՈԳԻ յՎ ՇՈ ՂՎՎԹՎՍԵՈՆԻԻ

ՌՈՒՔԷՆ ՍԵԻԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏՈՒՆ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱՀ

13-8-1986ին Côte d'Azur Cagnes-sur-Mer-ի մէջ, Ռուբէն Սեւակի Անուան Յիշատակի Տուն եւ պատկերասրահին բացումը կատարուեցաւ՝ Նիսէն, Մարսէլլէն, Լիոնէն, Փարիզէն եւ սփիւռփի զանազան քաղաքներէն եկող հայրենակիցներու ներկայութեամբ:

Ռուբէն Սեւակի Յիշատակի Տան մէջ կը ցուցադրուին Ռուբէն Սեւակի պատկանող մասունքները՝ "իր անձնական արխիւը, նամակները, իր կողմէ գծագրուած պատկերները, գիրքերը, եւ այլն":

Ռուբէն Սեւակի Անուան Պատկերասրահին մէջ կը ցուցադրուին 1856-էն մինչեւ մեր օրերու հայ նկարիչներու պատկանող երկու հարիւրէ աւելի պաստառներ:

(AIVAZOVSKI) A. GURDJIAN/ M.GIVANIAN/ W.MAHOKIAN/ E. CHAHINE/ A. CHABANIAN/ J.ALHAZIAN/ HERAUT /H. TEKEYAN/ S. KATCHADOURIAN/ CH. ATAMIAN/ ARIEL ADJEMIAN / M.GULBENKIAN/ L.AZNAVOURIAN/ K. BEDIKIAN/ P.TOPALIAN /CARZOU/ Z.MOUTAFIAN/ J.PALAMOUDIAN /A. BERBERIAN/ KHOUBETZIAN /ELIBEKIAN/ HOUNANIAN/H.HAGOPIAN/ R.JERANIAN /PAPAZ/ J.IHMALIAN /S.SALERIAN / P.GANATCHIAN/ TCHERKEZIAN/ V. HAZIRIAN /ANTOYAN.

Այն հայրենակիցները, որոնք իրենց Côte d'Azur գտնուած շրջանին, կը փափաքին Ռուբէն Սեւակի Անուան Յիշատակի Տունը եւ Պատկերասրահը այցելել, կրնան ժամադրուիլ հեռաձայնելով հետեւեալ թիւին՝

HOVHANNES CILINGIRIAN

Domaine du Loup - Le Verdon B

06800 Cagnes-sur-Mer - Côte d'Azur / FRANCE

Tél.: (33) 93 20 17 29

ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿՆԵՐԸ

Ռուբեն Սեւակի գաղափարականը հայ ժողովուրդին մէջ տարածելու նպատակաւ, բանաստեղծին 100 ամեակին առթիւ, 1985-ին ստեղծուած էր Ռուբեն Սեւակի անուան գրական մրցանակ մը:

1985-ի մրցանակը յատկացուած էր Գէորգ Գապառանեանի՝ «Ռուբէն Սեւակի վերջին օրերը» թատերգութեան համար:

1986-ի մրցանակը յատկացուած էր Հայրենի գրականագէտ՝ Ալեքսանտր Թոփչեանի՝ «Ռուբէն Սեւակ - երկեր» հատորին համար:

1987-ի մրցանակը յատկացուած էր Հայրենի վաստակաւոր դերասանուհի՝ Անահիտ Թոփչեանին, 1987-ին Երեւանի հեռուստատեսիլի հաղորդման մէջ՝ «Ռուբէն Սեւակ ստեղծագործութեան բարձրարուեստ մարմնաւորման» համար:

1988-ի մրցանակը յատկացուած էր հայրենասէր տաղանդաւոր գրագէտ՝ Անդրանիկ Ծառուկեանին՝ «Ռուբէն Սեւակ - Սէրը եղեռնին մէջ» վէպին համար:

1989-ի Ռուբեն Սեւակի անուան գրական մրցանակը, բացառաբար երեք առաջին մրցանակ ըլլալով, հետեւեալ Հայ Մշակոյթի արժանաւոր ներկայացուցիչներուն յատկացուած է:

ա- 1989-ի Ռուբեն Սեւակի անուան առաջին մրցանակը յատկացուած է՝ 1984-էն սկսեալ Ռուբեն Սեւակի վերածնունդին ամէնէն շատ ծառայող, Պէյրութի «Արարատ» օրաթերթի խմբագրապետ՝ Ժիրայր Նայիրի-ին:

բ- 1989-ի Ռուբեն Սեւակի անուան գրական առաջին մրցանակը յատկացուած է՝ Անթիլիասի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Համալսարանական Ուսանողներու Միութեան, 1986-ին Պէյրութ հրատարակուած՝ «Ռուբէն Սեւակ - Երկեր» հատորին համար:

գ- 1989-ի Ռուբեն Սեւակի անուան գրական առաջին մրցանակը յատկացուած է Միացեալ Նահանգներու մէջ՝ 1988-էն սկսեալ Նիւ-Ճըրզիի Հայկական Ռատիոկայանէն Ռուբեն Սեւակը ամենալաւ ձեւով ծանօթացնող Ռատիոկայանի հիմնադիր-տնօրէն՝ Վարդան Ապու-ին:

Մեր երախտագիտութեան զգացումները կը յայտնենք Ռուբեն Սեւակի գաղափարականը տարածելու նամբով հայութեան ծառայող Հայ Մշակոյթի արժանաւոր ներկայացուցիչներուն:

«ՌՈՒԲԷՆ ՍԵՒԱԿԻ ԱՆՈՒԱՆ
Մշակութային Հիմնարկ»

ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Բացում

Լիրանանի Քայլերգ
Հայաստանի Քայլերգ

Բացման խօսք

Պէպօ Սիմոնեան

Ընթերցում Ռուբէն Սեւակի
“Ա՛խ, ի՞մ Հայրենիք”

Նորա Սարաֆեան-
Տէմիրճեան

Խօսք շնորհակալութեան
Յովհաննէս Զիլինկիրեանի կողմէ՝

Ժիրայր Նայիրի

Խօսք Շամիրամ Սեւակէն

Խօսք Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս

Մատենադարանի բացում Վեհափառ Հօր կողմէ եւ Ռուբէն Սեւակի մեծադիր նկարի բացայայտում նահատակ գրագէտի աղջկան՝ Շամիրամի կողմէ

Ընդունելութիւն

Մատենադարանի մուտքին մարմարին վրայ Ռուբէն Սեւակի
ֆանդակի հեղինակ հայրենի ֆանդակագործ՝ Ալեք Քոչարեան:

Մատենադարանի բացման առիթով Շիրակ Հրատարակչատունը իր
հրատարակութիւններէն մէկ-մէկ օրինակ (թիւով 60) կը նուիրէ
Ռուբէն Սեւակի անուան մատենադարանին: